

PARAULES DES DE SOLSONA

"A L'ATZAR AGRAEIXO TRES DONS:
HAVER NASCUT DONA, DE CLASSE BAIXA,
NACIÓ OPRIMIDA. I EL TÈRBOL ATZUR
DE SER TRES VOLTES REBEL."

MARIA MERCÈ MARÇAL

[Llibres públicats](#)
[En femení I](#)
[En femení II](#)
[En femení III](#)
[Records de mestres](#)
[Biografies](#)
[Simoneta](#)
[Teatre](#)
[Alguns premis](#)

[La vescomtessa](#)

dijous, 5 de juliol de 2018

Mercè Augé i Pellicer

La Mercè va néixer a Solsona el maig de 1933 en el si d'una família benestant. La seva mare era la filla d'un famós veterinari solsoní, el senyor Pellicer, que ja havia estudiat a les Monges de Solsona. Aquest senyor era famós perquè volia millorar les condicions higièniques de la ciutat i no permetia que enterressin els animals prop de la vila. Els vilatans se li empipaven molt perquè estaven malacostumats i no volien fer més feina. També el criticaven, sense raó, els botiguers que pretenien vendre fruita i verdura que ja no estava en bones condicions. Alguna vegada, havia buidat algun caixó de fora al carrer, perquè contenia matèria caducada.

El seu pare no havia estudiat, però era un home molt inquiet que havia après de manera autodidàctica. El pare i la mare van voler que tant la Mercè com el seu germà fessin estudis.

La nena va fer fins a quart de batxillerat a les Monges de Solsona i va anar a examinar-se a Tarragona, on les mateixes Monges tenien llicència reconeguda per fer els exàmens. A Solsona, tot i que li havien ensenyat una mica d'alemany —perquè estava de moda, per culpa de la Segona Guerra Mundial—, no havia après prou bé tot el que necessitava saber. Les Monges* de Tarragona, que utilitzaven el mateix mètode, el de la memòria, tampoc la van acabar de preparar. Aquest va ser el cas de l'assignatura de llatí. Quan la Mercè va anar a Tarragona, se sabia el llatí de memòria —encara ara recorda frases fetes—, i va treure un nou a l'examen. Però quan l'any següent la van portar a Barcelona, al Col·legi de les Monges Concepcionistes, on hi havia un professor especialitzat per a cada assignatura, va treure un dos de l'assignatura de llatí. A ella, només li havien ensenyat a traduir de memòria; és a dir, que se sabia el text en llatí i la seva traducció al castellà. Però no sabia traduir.

A Barcelona, la Mercè va anar a l'Escola Normal per estudiar Magisteri; però les monges de l'internat on s'estava interna, li van fer aprofitar el temps i, a les tardes, li feien estudiar les assignatures fortes de cinquè de batxillerat. Ella ho va anar estudiant tot alhora. El primer any va haver d'estudiar moltíssim i només tenia una estona lliure els diumenges, havent dinat, per poder jugar una mica a ping-pong.

I va haver d'estudiar tant perquè el llatí, i a més a més l'anglès, van suposar per a ella un salt molt gran. Interna a les Monges, va fer Magisteri i cinquè i sisè de batxillerat.

Quan va haver acabat, els pares van voler que tornés cap a casa perquè consideraven que, si mai necessitava treballar, ja

Etiquetes

- [Alguns premis](#) (6)
- [En femení](#) (37)
- [En femení II](#) (28)
- [en femení III](#) (18)
- [La vescomtessa dissortada](#) (36)
- [Llibres de biografies femenines](#) (1)
- [Llibres publicats](#) (14)
- [Records de mestres](#) (22)
- [Senyores solsonines](#) (18)
- [Simoneta](#) (404)
- [Teatre](#) (2)
- [Textos publicats](#) (5)
- [Una assassina massa jove](#) (5)

Mad Griff

Em sento solsonina d'adopció i vull fer aquest blog per compartir amb la meva família, els meus amic@s, (potser també eneamigues?), company@s i, a ser possible, antic@s ex-alumne@s, la meva nova vida, la de la Mad Griff.

[Visualitza el meu perfil complet](#)

Arxiu del blog

- ▶ [2023](#) (37)
- ▶ [2022](#) (53)
- ▶ [2021](#) (46)
- ▶ [2020](#) (75)
- ▶ [2019](#) (75)
- ▼ [2018](#) (67)
 - ▶ [de desembre](#) (4)
 - ▶ [de novembre](#) (5)
 - ▶ [d'octubre](#) (9)
 - ▶ [de setembre](#) (4)
 - ▶ [d'agost](#) (7)
 - ▼ [de juliol](#) (9)
 - Els anticonceptius són discriminatoris?

tenia una carrera per poder exercir. I va tenir sort de les monges que, amb molt bon criteri, van dir als pares que era una llàstima que per un curs no acabés el batxillerat. Llavors li van donar permís per fer setè curs i l'examen d'estat.

En total, la Mercè va estar-se cinc anys a Barcelona i quan va haver de tornar a Solsona, ja estava acostumada a una altra manera de fer: un dia a dia ple d'activitats culturals que li encantaven. A més, les amigues que hi havia deixat ja tenien xicot i no podien gaudir de les mateixes possibilitats de sortir que ella. La majoria ja s'estaven fent l'aixovar.

A Solsona, la Mercè hi estava bé, però li faltava el complement de les seves activitats culturals. A més, li agradava estudiar.

I va demanar als de casa d'estudiar farmàcia. Però ells van insistir en el fet que si mai s'havia de guanyar la vida, ja tenia una carrera. Va protestar i ho va tornar a demanar. Llavors, la família es va reunir per parlar del futur de la Mercè.

A la reunió, hi van assistir el pare, la mare, una tieta monja i el pare Ramírez dels Caputxins. Els pares tenien aquest capellà en gran estima, però a la Mercè no li queia gaire bé. El resultat de la reunió va ser el mateix: ja tenia una carrera i ells no comptaven que la filla hagués de treballar.

També van decidir que a la Mercè li aniria molt bé d'aprendre a cosir. Però a ella no li agradava. Amb tot, va començar a anar a la modista cada tarda de quatre a set i no li va quedar cap més remei que escoltar els serials de ràdio que se sintonitzaven a tots els tallers de modistes.

A la tarda cosia a Solsona, i llavors també es va posar a estudiar anglès: un curs per correspondència que li van pagar els pares, el de la famosa Acadèmia CCC, la qual, en aquells moments, va ser de gran ajuda per a les dones, especialment gràcies als seus cursos fèmina, que en un principi eren de Corte y Confección però que es van anar ampliant amb cursos de perruqueria i puericultura. La Mercè va optar per l'anglès amb els seus revolucionaris discs fonogràfics. El cursat incloïa unes adreces per cartejar-se amb gent estrangera. Ella va fer dues cartes i només una, la Mary Lee dels Estats Units, li va respondre. D'això ja fa cinquanta anys i encara s'escriuen.

Al cap d'un temps d'escriure's, la Mary Lee, que havia viatjat amb el seu marit a Alemanya —per l'empresa Ford per a la qual treballava—, es va presentar a Solsona a veure la Mercè. La família Augé la va tractar tan bé que la Mary Lee no va parar fins que la Mercè la va anar a veure a Detroit, Michigan, on vivia. El matrimoni va voler obsequiar-la tant que, fins i tot, a l'estiu, li van organitzar una celebració del Dia d'Acció de Gràcies.

Li va costar convèncer el seu pare —ja que ella llavors no tenia diners—, perquè li pagués el bitllet d'avió. Però ho va aconseguir i no va necessitar més diners perquè la seva amiga li va pagar tota l'estada.

La Mercè anava fent tot el que els pares li manaven i li va sortir bé perquè, després, van decidir que, per acabar d'aprendre a cosir, se n'havia de tornar a Barcelona a fer El Corte y Confección. Aquest «Corte» era el títol que estava de moda per aprendre a cosir. Ella, tot i que no li agradava cosir, se n'hi va anar encantada i es va matricular per a fer anglès a les tardes.

La Mercè era una noia amb molta inquietud cultural; per la seva època, era extremadament decidida i amb una clara visió de futur.

Aquesta segona estada a Barcelona va ser definitiva per a ella perquè, de la mà d'una amiga de la residència, va poder conèixer el món de l'Escoltisme, que li va oferir noves expectatives, fins llavors desconegudes per a ella.

L'amiga la va introduir en el moviment Escolta com a Guia Sant Jordi. Quan va tornar a Solsona, el pare Gomis i el pare Miquel M. Roure li van demanar que els ajudés a promoure l'escoltisme a Solsona. Ho va fer i durant molts anys s'hi va dedicar.

Acabat El Corte y Confección, va tornar a Solsona i va fer d'ajudant pagada de la mestra Rovira, que llavors tenia la plaça de les Escoles Nacionals. La mestra Rovira, quan li va dir que ella ho deixava, li va explicar que es convocaven oposicions i que s'hi podia presentar.

La Mercè es va posar a estudiar i es va preparar sola. A l'examen li van preguntar tots els reis de la Reconquesta. Va aprovar les oposicions i va aconseguir la plaça en propietat del Pantà de Sant Ponç.

I va començar a baixar cap al Pantà amb el cotxe de línia, que la deixava a la carretera, i ella havia de fer la resta del camí a peu —uns vint minuts de baixada i una mica més, en tornar, de pujada. El trajecte li resultava molt agradable perquè veia saltar els esquiroles.

Algunes vegades, a la tarda, per culpa de la feina, perdia l'autobús i, per tornar cap a casa, feia autoestop.

Tot i que l'escola estava bé, el primer dia li va resultar terrible.

Conxita Montaner i Espar

Prostitució o violació?

Valentina Corominas i Balletbó

Els cobren i elles no!

Núria Casas i Tubau

Monges als confessoris

Mercè Augé i Pellicer

Amb aquestes dones... així no!

- ▶ de juny (8)
- ▶ de maig (4)
- ▶ d'abril (4)
- ▶ de març (5)
- ▶ de febrer (4)
- ▶ de gener (4)

- ▶ 2017 (44)
- ▶ 2016 (46)
- ▶ 2015 (52)
- ▶ 2014 (12)
- ▶ 2013 (28)
- ▶ 2012 (60)

No havia fet mai cap classe i, de cop, es va trobar davant de trenta-cinc alumnes. En va aprendre de cop. Bàsicament, va treballar per nivells de dos cursos cada un. Els nens tenien el que llavors en deien una enciclopèdia, que volia dir un llibre per a totes les assignatures.

A les tardes, quan era al Pantà, també va preparar el catecisme als nens de La Ribera.

A Solsona, va poder fer algunes substitucions als Escolapis.

No li va agradar gens veure que tenien la comuna amb tapa a dins de la classe i es va queixar a l'inspector, però no li va fer cap cas perquè ja estaven fent l'escola nova.

La segona destinació que va tenir va ser Torredenagó, al municipi de Llobera, prop del Miracle. També hi havia molts alumnes, més de trenta-cinc, i alguns eren força grans perquè es volien treure el Certificat d'Estudis.

Com que no hi havia cotxe de línia per anar-hi, la Mercè es va comprar el seu primer Seat 600. Aquell cotxe va fer d'autobús, com molts de l'època, portant alumnes amunt i avall. Els alumnes de Torredenagó, per Nadal, li van fer molts regals: pollastres, un gall d'indi, conills, ous... No sabia què fer amb aquells animalons i, mentre no va decidir que s'havien de matar, els va tenir a casa tot sentint com s'exclamaven. Aquells gemecs van ajudar-la a decidir-se.

Mentre va tenir aquesta destinació, va haver de repartir la famosa «llet dels americans». A comarques, el repartiment d'aquesta llet, es considerava molt absurd. Però per llei s'havia de fer.

Després, va anar cap a Castellar de la Ribera i amb el 600 va seguir portant alumnes de Solsona. L'escola era pràcticament com es conserva ara, un Sant Crist al mig i a banda i banda, un retrat de Franco i un altre de José Antonio (no la Mare de Déu de Murillo que hi ha ara). Tothom feia el mateix acudit dient que eren els lladres al costat de Jesús, en el moment de la mort. A Castellar, hi havia un nen que havia de caminar una hora i mitja per arribar a l'escola. I a la tarda, quan arribava a casa, després d'una altra hora i mitja de caminar tornant, encara havia de fer els deures i ajudar els pares; normalment amb el bestiar, perquè ja era fosc. A les escoles rurals sempre es feia jornada intensiva per aquest problema: els vaillets que vivien massa lluny i havien d'ajudar en les feines de casa.

Després de dos anys a Castellar li van donar la plaça de Lladurs amb propietat definitiva. L'escola també estava bé i ja no hi tenia tants alumnes, només uns vint i escaig, però d'edats molt diverses: des de quatre anys fins a catorze. Ella tenia molta feina a preparar-se les classes perquè havia d'aconseguir que tots treballessin alhora. Va tenir molta sort perquè els grans l'ajudaven amb els petits. Solia fer sempre el mateix horari. En entrar, els feia fer a tots una mica de gimnàstica a l'esplanada de davant de l'escola, uns vint minuts. Després, entraven i els grans feien treballar els petits mentre ella posava feina als del mig. Als grans ja els tenia la feina preparada i, quan els del mig ja treballaven, entraven els petits i ella s'estava amb els que havien d'aprendre a llegir, repassar lletres, pintar... Tots treballaven fins a l'hora del pati i després ja feien assignatures més fàcils.

Com que la labor era una assignatura obligatòria, ella la va fer, adaptant-la a la seva modernitat: els xiquets van aprendre també labors. Ella no hi tenia cap problema perquè, tot i que no li havia agradat mai, havia fet El Corte. I tots van saber com cosir un botó o fer la vora d'uns pantalons o unes faldilles. Abans d'acabar les classes, sempre dedicava una estona a cantar. Durant el mes de maig, anaven a buscar flors pels voltants i després feien la celebració oficial del Mes de Maria tot cantant.

Els caps de setmana tenia molta feina perquè havia de preparar els deures de la setmana. Llavors no hi havia ni quaderns infantils ni fotocopiadores i ella havia de preparar totes les pràctiques d'escriptura per fer repassar als més menuts. Va tenir sort que una senyoreta de pàrvuls de Solsona, la Montse Jounou li va deixar material per poder copiar.

A la Mercè, a part de les classes, sempre li va agradar molt treballar les activitats extraescolars.

Una de les que més ressò va tenir va ser la celebració dels noranta anys de J.V. Foix. A la classe, els va fer treballar un poema i després van enviar la feina al poeta, que els va respondre amb una dedicatòria molt bonica i signada a mà. La Mercè va emmarcar aquest record tan valuós i sempre l'ha conservat.

A ella, li agradava molt de llegir en català i feia les seves classes —sempre que podia—, en aquesta llengua. Quan ja hi havia la Generalitat, va rebre una capsa de contes i llibres en català que li va agradar moltíssim. Llavors, juntament amb altres mestres d'escola —que també els havien rebut—, va redactar un document donant-ne les gràcies i el van enviar al Departament de Cultura.

Una de les activitats de més èxit que va oferir als seus alumnes va ser la d'anar a Barcelona a veure el Ballet Rus. Es va emportar dues nenes que, de tant emocionades, saltaven constantment del seient. Eren alumnes que pràcticament no havien sortit de les rodalies de la comarca i, tot plegat, els va resultar molt impactant.

Per Nadal, amb el Land Rover del seu germà, solia portar els alumnes per totes les cases del municipi a cantar cançons. Les havien assajades amb ella, abans, a la classe. La canalla fruïa molt amb aquestes activitats.

Per final de curs sempre els feia preparar algun teatre. Representaven una obra i es feien els decorats. Com que no tenien més lloc, la representació la feien a la mateixa classe i sempre havien d'apartar els pupitres i tornar-los a posar. El dia de fi de curs hi assistien tots els pares. Aquesta activitat li donava molta feina perquè s'havia de passar moltes hores extres pintant els decorats.

La Mercè, sempre tan avançada per la seva època, abans que es parlés de la Setmana Blanca, ja portava els seus alumnes a esquiar durant una setmana. Els pujava a Port del Comte amb el Land Rover del seu germà i es quedaven tota la setmana a dormir a l'escola amb matalassos que es portaven de casa. Es feien entrepans per passar el dia, l'esmorzar el preparaven els grans i per sopar paraven al Restaurant del Cap del Pla perquè hi havia els fills a l'escola. Al vespre, encara els feia jocs i cançons.

El Carnaval també els el feia celebrar. Els ensenyava a cosir les disfresses i preparaven petites representacions. Després passaven per les cases tocant la flauta i alguna olla, com si fos una cercavila.

Per Nadal, també preparaven el tió i l'amic invisible. La Mercè havia après moltes d'aquestes activitats als Escoltes. Ella també els ensenyava a cuinar a les seves classes i, com que era molt moderna, ja feien creps.

A Lladurs, a l'hivern, l'estufa era una responsabilitat dels grans. N'havien de treure la cendra, carregar-la i vigilar que no s'apagués. Més endavant, quan van arribar els tropicans d'aire calent, els de la Taurus d'Oliana, se'ls va acabar la feina. En un principi, a l'aula, hi va tenir pupitres de dos en dos i de mides diferents; més tard, van arribar les taules individualitzades. La primera pissarra que va tenir era de guix i esborrador, però al final ja utilitzava les de retolador.

Al voltant de l'escola hi tenien un jardí i hi plantaven flors i algun arbre.

Durant uns quants anys, els alumnes grans van ser els encarregats de la neteja de l'escola i es quedaven els divendres a fer-la. Una altra originalitat de la seva escola era la catifa dels nens petits, amb jocs educatius per desenvolupar les seves capacitats manuals. Amb tot, aquella estora, ella també la utilitzava per seure-hi amb els alumnes grans —quan hi havia algun problema—, per dir cadascú la seva opinió i parlar-ne entre tots.

Quan ella va començar la seva carrera docent, l'Escola Rural quedava molt aïllada. No hi havia contacte amb les altres escoles i no es podia fer intercanvi d'opinions. Només es relacionaven el dia de la Festa del Mestre. Se celebrava a Solsona: primer anaven a missa, després visitaven el Museu i acabaven amb un dinar i xerínola. Un any van fer una representació de l'escena del sofà del Tenorio, que va ser protagonitzada pel mestre Sangrà i la mestra Núria Rius. Tots en guarden un magnífic record.

Quan van començar a funcionar les diferents escoles ZER —Zona Escolar Rural—, es va adaptar sense cap problema a treballar en equip. Va ser un canvi molt important perquè es va guanyar molt en activitats extraescolars. Llavors, també van poder fer colònies i viatges de fi de curs. Un any, fins i tot, van fer un intercanvi amb els alumnes de setè i vuitè de bàsica a Navarra, on van coincidir amb alumnes de Múrcia. Els alumnes van poder fer intercanvi de costums i coneixements amb una altra realitat cultural ben diferent a la seva. Tot això, els permetia ampliar la seva formació.

La ZER també va significar tenir mestres especialistes d'anglès, música i educació física.

A Solsona, un dels mestres impulsors de la ZER va ser Joan Viladrich. Ell va estar al capdavant d'un munt de projectes. Un d'aquests va ser una maqueta del Solsonès feta amb fullola. Cada capa representava una corba de nivell. Aquesta maqueta, després, va passar al Consell Comarcal i la varen utilitzar per explicar la xarxa d'aigües del Solsonès.

La Mercè va passar moltes aventures amb el seu 600, portant alumnes d'un cantó a l'altre. Normalment en pujava uns deu cap a Lladurs. Al davant, se n'hi solia asseure un de gran i els altres, al darrere en dues files. Els petits, a la falda dels grans. Quan es feien més grans, solien pessigar-se els uns als altres.

Un curs, en acabar les classes, n'havia de portar un al Cap del Pla, un altre a la Torregassa i un al Pi de Sant Just. Són llocs apartats, els uns dels altres, i en diferents direccions. Un dia, en arribar a Solsona, es va quedar sense gasolina a la plaça Sant Roc i va tenir molta sort perquè la mateixa Guàrdia Civil, que no havia de veure que ella portava tota aquella canalla, la va ajudar a repartir-los per les cases.

Si nevava, com que no es podia anar fins a Lladurs, la Mercè tenia els alumnes de Solsona a casa seva, on els feia les classes. A més, quan es van acabar les classes els dissabtes, ella encara en va seguir fent de manuals a casa durant molt de temps. A ella, li tocava jubilar-se als seixanta-cinc anys, però va demanar pròrroga perquè la seva feina li agradava moltíssim. La hi van concedir i va treballar fins als seixanta-vuit.

A part de la vocació i professió de mestra, la Mercè ha pres part en moltes d'altres activitats culturals. Va tenir el càrrec de regidora d'Ensenyament i Cultura durant dues legislatures consecutives. Tot exercint aquesta tasca, va col·laborar en els inicis de la formació de l'Escola Municipal de Música. També es va encarregar d'organitzar concerts d'estiu i es va preocupar de les Joventuts Musicals. Tota aquesta feina l'havia de fer bàsicament els caps de setmana. Mai no va tenir cap secretària i moltes vegades era ella mateixa la que havia de posar les cadires per als concerts.

Passats els anys, en reconeixement a la tasca cultural duta a terme a la seva ciutat, li van concedir el premi Signum del Consell Comarcal del Solsonès. En un principi no el volia acceptar però, finalment, la seva família va acabar de convèncer-la.

Publicat per Mad Griff a [1,49](#)

Etiquetes de comentaris: [Records de mestres](#)

Cap comentari:

Publica un comentari a l'entrada

Introdueix un comentari

[Entrada més recent](#)

[Inici](#)

[Entrada més antiga](#)

Subscriure's a: [Comentaris del missatge \(Atom\)](#)

Tema Senzill. Amb la tecnologia de Blogger.